Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

8. oktoober 2015*

EAFRD — Liikmesriikide makseasutuste EAFRD-st rahastatud kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine — Otsus, millega teatud summa loetakse Basilicata maakonna maaelu arengukava raames ühekordselt kasutatavaks summaks — Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikkel 30 — Põhjendamiskohustus

Kohtuasjas T-358/13,

Itaalia Vabariik, esindajad: G. Palmieri ja B. Tidore, keda abistas *avvocató dello Stato* M. Salvatorelli,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: J. Aquilina ja P. Rossi,

kostja,

mille ese on nõue osaliselt tühistada komisjoni 26. aprilli 2013. aasta rakendusotsus 2013/209/EL Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) eelarveaastal 2012 rahastatud liikmesriikide makseasutuste kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta (ELT L 118, lk 23) osas, milles komisjon luges „ühekordselt kasutatavaks summaks" Basilicata maakonna (Itaalia) maaelu arengu kava puudutava 5 006 487,10 euro suuruse summa,

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president S. Frimodt Nielsen, kohtunikud F. Dehousse ja A. M. Collins (ettekandja),

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. aprilli 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

otsuse

Õiguslik raamistik

1 Asjaolude toimumise ajal oli nõukogu 21. juuni 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (ELT L 209, lk 1) alusmäärus selle määruse raames loodud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondile (EAFRD).

2 Määruse nr 1290/2005 artiklis 4 oli sätestatud, et EAFRD rahastab liikmesriikide ja Euroopa Liidu halduskoostöö korras liidu finantsabi maaelu arengu programmidele, mis on rakendatud vastavalt EAFRD käsitlevatele liidu õigusaktidele.

3 Määruse nr 1290/2005 artiklis 22 oli ette nähtud, et EAFRD finantsosalus maaelu arengu programmide kuludes määratakse iga programmi osas kindlaks selles valdkonnas liidu õigusaktidega kehtestatud ülemmäärade ulatuses, millele lisanduvad Euroopa Komisjoni poolt kindlaks määratud summad. Määruse artikli 23 teisest lõigust tuleneb, et komisjoni otsus liikmesriigi esitatud maaelu arengu programmi vastuvõtmiseks loob pärast liikmesriigi teavitamist juriidilise kohustuse. Määruse artiklis 24 on muu hulgas sätestatud, et artiklis 4 osutatud kulude katmiseks vajalikud eraldised antakse komisjoni poolt liikmesriikide käsutusse ettemakse, vahemakse või lõppmakse vormis.

4 Määruse nr 1290/2005 artiklis 26 „Vahemaksete teostamine” oli ette nähtud:

„1. Vahemaksed teostatakse iga maaelu arengu programmi tasandil. Need arvutatakse, kohaldades iga prioriteedi kaasrahastamise määra selle prioriteedi raames tõendatud avalike kulude suhtes.

2. Komisjon teostab vahemakseid vastavalt eelarvevõimalustele, et hüvitada akrediteeritud makseasutuste poolt programmide rakendamiseks tehtud kulud.

3. Iga vahemakse peab vastama järgmistele nõuetele:

a) akrediteeritud makseasutuse poolt allkirjastatud kuludeklaratsiooni [sealhulgas eelkõige akrediteeritud makseasutuste aastaaruanded] esitamine komisjonile vastavalt artikli 8 lõike 1 punktile c;

b) kogu vastava programmiga kaetud perioodi tarbeks igale prioriteedile omistatud EAFRD osaluse kogusummast kinnipidamine;

c) maaelu arengu programmi rakendamist käsitleva viimase aastaaruande esitamine komisjonile.

4. Komisjon teavitab viivitamata akrediteeritud makseasutust ja koordineerivat asutust (juhul, kui selline asutus on määratud), kui mõni käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimus ei ole täidetud. Kui mõnda lõike 3 punktis a või c sätestatud nõuet ei ole järgitud, ei võeta kuludeklaratsiooni taotlust vastu.

5. Komisjon teostab vahemaksed 45 päeva jooksul alates käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimustele vastava kuludeklaratsiooni registreerimisest, ilma et see piiraks artiklites 30 ja 31 nimetatud otsuseid.

6. Akrediteeritud makseasutused koostavad ja edastavad komisjonile maaelu arengu programmidega seotud kulude vahedeklaratsioonid komisjoni poolt kindlaks määratud sagedusega koordineeriva asutuse vahendusel või otse, kui koordineerivat asutust ei ole määratud. Nimetatud kuludeklaratsioonid katavad akrediteeritud makseasutuste poolt tehtud kulud iga asjaomase perioodi vältel.

Vahepealsed kuludeklaratsioonid, mis käsitlevad pärast 16. oktoobrit tehtud kulusid, kuuluvad väljamaksmisele järgmisel eelarveaastal."

5 Määruse artiklis 27 „Vahemaksete peatamine ja vähendamine" oli sätestatud:

„1. Vahemaksed teostatakse vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 81 sätestatud tingimustele liikmesriikide poolt edastatud kuludeklaratsioonide ja finantsteabe alusel.

2. Kui kuludeklaratsioonid või liikmesriigi poolt edastatud teave ei võimalda komisjonil sedastada, et kuludeklaratsioon vastab kohaldatavatele ühenduse eeskirjadele, palub komisjon asjaomasel liikmesriigil esitada lisateave tähtaja jooksul, mis määratakse kindlaks sõltuvalt probleemi tõsidusest ning mis üldjuhul ei või olla lühem kui 30 päeva.

3. Kui liikmesriik ei vasta lõikes 2 sätestatud komisjoni taotlusele või kui vastus hinnatakse ebapiisavaks või see võimaldab järeldada ühenduse eeskirjade rikkumist või ühenduse vahendite väärkasutamist, võib komisjon ajutiselt vähendada või peatada vahemaksed liikmesriigile. Komisjon teavitab sellest liikmesriiki.

4. Artiklis 26 osutatud vahemaksete peatamine või vähendamine järgib proportsionaalsuse põhimõtet ning selle teostamine ei piira artiklites 30 ja 31 nimetatud otsuseid."

6 Määruse nr 1290/2005 artiklis 29 „Automaatne kohustustest vabastamine" oli sätestatud:

„1. Komisjon vabastab automaatselt kohustusest maaelu arengu programmi tarbeks mõeldud eelarvekohustuse osa suhtes, mida ei ole kasutatud ettemakseks või vahemakseks või mille kohta ei ole komisjonile hiljemalt teise eelarve aastale järgneva aasta 31. detsembriks esitatud ühtegi artikli 26 lõikes 3 sätestatud tingimustele vastavat kuludeklaratsiooni.

2. Automaatselt vabastatakse kohustustest eelarvekohustuste 31. detsembril 2015 veel avatud osa suhtes, mille kohta ei ole esitatud ühtegi kuludeklaratsiooni hiljemalt 30. juuniks 2016.

[…]

4. Edasilükkava mõjuga kohtu- või haldusmenetluse korral katkestatakse lõigetes 1 ja 2 nimetatud automaatne kohustustest vabastamine asjaomaste tegevustega seotud summa ulatuses nimetatud kohtu- või haldusmenetluse ajaks, tingimusel et komisjon saab liikmesriigilt põhjendatud teatise hiljemalt N + 2 aasta 31. detsembriks.

5. Automaatse kohustustest vabastamise arvutamisel ei võeta arvesse:

a) eelarvekohustuste osa, mille kohta on esitatud kuludeklaratsioon, kuid mille hüvitamine on komisjoni poolt N + 2 aasta 31. detsembril vähendatud või peatatud;

b) eelarvekohustuste osa, mida makseasutus ei ole saanud maksta vääramatu jõu tõttu ja millel on tõsised tagajärjed maaelu arengu programmi rakendamisele. Valitsused, kes väidavad vääramatut jõudu, peavad tõestama selle otseseid tagajärgi programmi osalisele või täielikule rakendamisele.

6. Komisjon teavitab vajalikul ajal liikmesriike ja asjaomaseid asutusi ohust, et rakendatakse automaatset kohustustest vabastamist. Komisjon teavitab liikmesriike ja asjaomaseid asutusi tema valduses olevas teabes näidatud automaatse tasaarvelduse summast. Liikmesriikidel on teabe kättesaamisest alates aega kaks kuud, et anda oma nõusolek kõnealuse summa kohta või esitada oma märkused. Komisjon teostab automaatse kohustustest vabastamise hiljemalt üheksa kuud pärast lõigetes 1–4 sätestatud tähtaegade möödumist.

7. Automaatse kohustustest vabastamise korral vähendatakse EAFRD osalust asjaomases maaelu arengu programmis vastava aasta osas kohustustest automaatselt vabastatud summa võrra. […]”

7 Määruse artiklis 30 „Raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine” oli sätestatud:

„1. Enne kõnealusele eelarveaastale järgneva aasta 30. aprilli teeb komisjon otsuse akrediteeritud makseasutuste raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta artikli 41 lõikes 3 sätestatud korra kohaselt, artikli 8 lõike 1 punkti c alapunkti iii kohaselt edastatud teabe alusel.

2. Raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsus hõlmab esitatud aastaaruannete täielikkust, täpsust ja tõepärasust. Otsus tehakse ilma, et see piiraks vastavalt artiklile 31 tehtud varasemaid otsuseid.”

8 Määruse artiklis 31 „Vastavuse kontroll” oli ette nähtud:

„1. Kui komisjon leiab, et artikli 3 lõikes 1 ja artiklis 4 näidatud kulud on tehtud ühenduse eeskirju rikkudes, teeb ta otsuse ühenduse rahastamisest välja jäetavate summade kohta vastavalt artikli 41 lõikes 3 nimetatud korrale.

2. Komisjon hindab välja jäetavaid summasid tuvastatud mittevastavuse raskusastme alusel. Komisjon võtab arvesse rikkumise laadi ja raskusastet ning ühendusele tekitatud rahalist kahju.

3. Enne iga rahastamisest keeldumise otsust teavitatakse kirjalikult komisjoni kontrolli tulemustest ja asjaomase liikmesriigi vastustest, mille järel pooled püüavad jõuda kokkuleppele võetavate meetmete osas.

Kokkuleppe ebaõnnestumise korral võib liikmesriik taotleda neljakuulise lepitusmenetluse alustamist, mille tulemuste põhjal koostatud aruanne edastatakse komisjonile, kes vaatab selle läbi enne võimaliku rahastamisest keeldumise otsuse tegemist.”

9 Asjaolude asetleidmise hetkel kehtinud nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, lk 1) sätestati üldeeskirjad, millega reguleeritakse maaelu arendamiseks antavat ühenduse toetust, mida finantseeritakse määrusega nr 1290/2005 asutatud EAFRD-st. Artiklis 71 „Kulutuste abikõlblikkus” oli sätestatud:

„1. […] o]n kulutused EAFRD-st toetuse saamiseks abikõlblikud, kui makseagentuur maksab tegelikult asjaomase toetuse välja ajavahemikus 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2015.

[… p]rogrammi kohandamise hetkel lisatavad uued kulutused on abikõlblikud alates komisjoni poolt programmi kohandamise taotluse vastuvõtmise kuupäevast.

2. Kulutused on abikõlblikud saama EAFRD toetust ainult siis, kui nad on tehtud kõnealuse programmi korraldusasutuse poolt või tema vastutusel otsustatud tegevuste jaoks vastavalt pädeva organi poolt kindlaksmääratud valikukriteeriumidele.”

10 Sama määruse artikli 75 lõike 1 punktis a oli ette nähtud, et korraldusasutus vastutab programmi tõhusal, tulemuslikul ja korrektsel viisil juhtimise ja rakendamise eest ja eelkõige tagab, et finantseeritavad tegevused valitakse maaelu arengu programmi suhtes kohaldatavate kriteeriumide kohaselt.

11 Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse määruse nr 1698/2005 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, lk 15), põhjenduses 6 on ette nähtud, et komisjoni otsusega tuleb vastu võtta vaid muudatusettepanekud, millega kaasnevad olulised muudatused programmides, EAFRD vahendite ümberpaigutamised programmi telgede vahel ja muudatused EAFRD kaasrahastamise määrades, ning et kehtestada tuleb selliste teatiste kinnitamise kord.

12 Määruse nr 1974/2006 artikli 10 lõikes 1 oli ette nähtud:

„Määruse […] nr 1698/2005 artikli 71 lõike 1 teise lõigu kohaldamisel vastutavad liikmesriigid kulutuste eest, mis tehakse ajavahemikul alates kuupäevast, mil komisjon saab käesoleva määruse artikli 6 lõikes 1 osutatud programmi läbivaatamise või muutmise taotluse, kuni […] komisjoni otsuse kuupäevani või […] muudatuste vastavushindamise lõpuleviimise kuupäevani."

13 Komisjoni 21. juuni 2006. aasta määruses (EÜ) nr 883/2006, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 rakenduseeskirjad seoses makseasutuste raamatupidamisarvestuse, kulu- ja tuludeklaratsioonide ning kulude hüvitamise tingimustega Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) raames (ELT L 171, lk 1), sätestatakse teatavad tingimused ja erieeskirjad, mida kohaldatakse määruse nr 1290/2005 raames toimuva EAFRD kulude ja tulude ühise haldamise, raamatupidamisarvestuse ning makseasutuste esitatavate kulu- ja tuludeklaratsioonide ning komisjonipoolse kulude hüvitamise suhtes. Määruse põhjenduses 7 on märgitud, et EAFRD rahastatud tegevustega seotud meetmete puhul tuleb komisjonile koos nõutava teabega edastada kuludeklaratsioonid, mis kehtivad ka maksetaotlusena. Määruse põhjenduse 11 kohaselt teeb komisjon igakuiseid või perioodilisi makseid liikmesriikidele nende kuludeklaratsioonide alusel, arvestades makseasutuste poolt saadud liidu eelarvesse laekuvaid tulusid. Põhjenduses 23 on toodud, et arvestades EAFRD puhul kehtivate raamatupidamiseeskirjade erisusi, ettemaksete kasutamist ja meetmete finantseerimist kalendriaastate kaupa, tuleb sätestada, et nende kulude deklareerimise sagedus vastaks nendele erilistele tingimustele.

14 Määruse nr 883/2006 artiklis 16 „Kuludeklaratsioonid" asjaolude toimumise ajal kohaldatavas versioonis oli ette nähtud:

„1. Makseasutused esitavad kuludeklaratsioonid iga maaelu arengu programmi kohta. Need deklaratsioonid kajastavad iga maaelu arengu meetme lõikes abikõlblike riiklike kulude summat, mille jaoks makseasutus arvestusperioodi jooksul vastava EAFRD toetuse andnud on.

2. Kui programm on heaks kiidetud, edastavad liikmesriigid kooskõlas määruse […] nr 1290/2005 artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktiga i komisjonile käesoleva määruse artiklis 18 kehtestatud tingimustel oma kuludeklaratsioonid elektrooniliselt järgmisteks tähtaegadeks: […]

d) hiljemalt 31. jaanuariks kulude kohta ajavahemikul 16. oktoobrist kuni 31. detsembrini.

Arvestusperioodil deklareeritud kulud võivad sisaldada sama eelarveaasta eelnevate aruandeperioodide andmete parandusi.

[…]

4. Kui seoses arvestusperioodi kuludeklaratsioonidega tuvastatakse määruses […] nr 1698/2005 ja selle rakenduseeskirjades nõutud teabevahetuse puudulikkusest tingitud mittevastavusi, tõlgenduserinevusi või vasturääkivusi ning need vajavad täiendavat kontrollimist, palutakse asjaomasel liikmesriigil esitada täiendavaid andmeid. […]

Määruse […] nr 1290/2005 artikli 26 lõikes 5 sätestatud tähtaja võib maksetaotluse kogu summa või osa suhtes katkestada alates andmete esitamise taotluse edastamise kuupäevast kuni nõutud teabe saamiseni ja hiljemalt kuni järgmise perioodi kulude deklareerimiseni. Kui selle tähtaja jooksul lahendust ei leita, võib komisjon maksed vastavalt määruse […] nr 1290/2005 artikli 27 lõikele 3 peatada või neid vähendada.

[…]”

15 Komisjoni 21. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 885/2006, millega nähakse ette nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad seoses makseasutuste ja teiste organite akrediteerimise ning EAGF-i ja EAFRD raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega (ELT L 171, lk 90), põhjenduses 9 oli nimelt ette nähtud, et nii määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikliga 30 ette nähtud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kui ka kõnealuse määruse artiklis 31 sätestatud vastavuse kontrolli kohta tuleb kehtestada üksikasjalikud sätted, sealhulgas meetod, mille kohaselt asjaomased summad tuleb vastavalt asjaoludele kas lahutada ühest järgmistena liikmesriigile tehtavatest maksetest või sellele liita.

16 Määruse nr 885/2006 artiklis 10 „Raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine” on sätestatud:

„1. Määruse […] nr 1290/2005 artiklis 30 osutatud otsuses raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta tuleb sätestada igas liikmesriigis vastaval eelarveaastal tehtud kulutuste määr, mida käesoleva määruse artiklis 6 osutatud raamatupidamise aastaaruannete alusel võib kanda EAGFi ja EAFRD arvele, ning kõik vähendamised ja peatamised vastavalt määruse […] nr 1290/2005 artiklitele 17 ja 27.

[…]

EAFRD puhul peavad raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuses määratud summad sisaldama vahendeid, mida asjaomased liikmesriigid võivad määruse […] nr 1290/2005 artikli 33 lõike 3 punkti c kohaselt uuesti kasutada.

2. […] EAFRD puhul saadakse summa, mida raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuse tulemusel tuleb liikmesriigilt tagasi nõuda või liikmesriigile maksta, lahutades vastaval eelarveaastal tehtud vahemaksed lõike 1 kohaselt sama aasta kohta kinnitatud kuludest. Komisjon lahutab selle summa järgmisest vahe- või lõppmaksest või liidab selle järgmisele vahe- või lõppmaksele. Komisjon lahutab kõnealuse summa sellisest esimesest maksest või liidab summa sellisele esimesele maksele, mille kohta liikmesriik on esitanud kuludeklaratsiooni pärast seda, kui määruse […] nr 1290/2005 artikli 30 kohane otsus on vastu võetud.

3. Komisjon teatab asjaomasele liikmesriigile hiljemalt enne eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsi tema esitatud teabe kontrollimise tulemused ja lisab oma muudatusettepanekud.

4. Kui komisjon ei saa asjaomasest liikmesriigist tulenevatel põhjustel selle liikmesriigi raamatupidamisarvestust enne järgneva aasta 30. aprilli kontrollida ja heaks kiita, teavitab komisjon liikmesriiki lisakontrollidest, mida ta kavatseb teha vastavalt määruse […] nr 1290/2005 artiklile 37.

[…]”

17 Määruse artikliga 11 „Vastavuse kontroll” kehtestati määruse nr 1290/2005 artiklis 31 ette nähtud menetluse kord.

Vaidluse taust

18 Itaalia ametivõimud edastasid 15. novembri 2011. aasta teatega komisjonile kooskõlas määruse nr 1974/2006 artikliga 6 põhjendatud ettepaneku muuta Basilicata maakonnale ajavahemikuks 2007–2013 kehtestatud maaelu arengu programmi. Taotlus puudutas eelkõige programmi meetme nr 125 rakendamise korda nii piirkondlike riigihangete korraldamise kui ka riikliku varumise teel.

19 Komisjon kinnitas 1. detsembri 2011. aasta kirjaga selle teate kättesaamist ja täpsustas, et määruse nr 1974/2006 artiklist 7 lähtuvalt kehtib kuue kuu pikkune kinnitamise tähtaeg kõigile taotletud muudatustele.

20 Itaalia makseasutus Agenzia per le erogazioni in agricultura (AGEA, põllumajandustoetuste agentuur) esitas 26. jaanuari 2012. aasta teatega vastavalt määruse nr 1290/2005 artikli 26 lõike 3 punktile a deklaratsiooni kulude kohta, mis olid korraldusasutusel tekkinud seoses Basilicata maakonna maaelu arengu programmiga 2011. aasta viimases kvartalis.

21 Pärast kahepoolseid koosolekuid Itaalia ametivõimude ja komisjoni vahel palus viimane 8. veebruari 2012. aasta e-kirjas täpsustusi kulude kohta, mis olid EAFRD-le deklareeritud Basilicata maakonna poolt 2011. aasta viimase kvartali kohta. Komisjon palus nimelt selgitada, kas need kulud sisaldasid kulutusi, mis kaasnesid programmi muudatusettepanekutega selle piirkonna jaoks, mida komisjoni talitused parasjagu kontrollisid. Lisaks palus ta üksikasjalikku põhjendust meetmega nr 125 kaasnevatele kuludele, mida tema talitused samuti kontrollisid.

22 Itaalia ametivõimud vastasid 9. veebruari 2012. aasta e-kirjaga, märkides, et deklareeritud kulud sisaldasid kulusid seoses meedet nr 125 puudutava viie projektiga, mis viidi ellu riikliku varumise käigus. Kirjale lisatud tabelis oli toodud nende viie projektiga kaasnenud kogusumma ning EAFRD poolt kandmisele kuuluv summa 5 006 487,10 eurot.

23 Komisjon esitas 21. märtsi 2012. aasta kirjas oma seisukohad ja palus Basilicata maakonna ametivõimudelt täpsustusi piirkonna arengu programmi muudatusettepanekute kohta. Komisjon nimelt tõdes, et ettepanek rakendada riiklikku varumist läheb vastuollu määruse nr 1698/2005 artikli 71 lõikega 2 ja artikli 75 lõike 1 punktiga a. Seetõttu peatas komisjon kõigi meetmete heakskiitmise kuue kuu pikkuse perioodi ja palus Itaalia ametivõimudel oma ettepanekud üle vaadata.

24 Komisjon palus 28. märtsi 2012. aasta kirjaga AGEA-l esitada uus kuludeklaratsioon Basilicata maakonna kohta 2011. aasta viimase kvartali osas, lahutades avalikest kuludest need, mis on tehtud meetmega nr 125 seotud viie projekti jaoks, nimelt 8 703 906,64 eurot, ning EAFRD poolt kandmisele kuuluvad kulud 5 006 487,10 eurot. Komisjon viitas oma 21. märtsi 2012. aasta kirjale ja tõdes, et meetme nr 125 rakendamise korra suhtes välja pakutud muudatus ei ole kooskõlas määruse nr 1698/2005 artikli 71 lõikega 2 ja artikli 75 lõikega 1 ning et seega ei ole viis projekti EAFRD-st abi saamiseks kõlblikud. Lõpuks tuletas ta meelde määruse nr 1974/2006 artikli 10 lõike 1 dispositsiooni.

25 AGEA vastas 3. aprilli 2012. aasta kirjaga, keeldudes uue deklaratsiooni saatmisest. AGEA hinnangul tuli esitatud kuludeklaratsioon, mis vastas määruse nr 1290/2005 artikli 26 lõike 3 nõuetele, lugeda vastuvõetavaks eelkõige asjaolu tõttu, et komisjon ei esitanud sama artikli lõike 4 alusel vastuväiteid. Järelikult oleks komisjon pidanud vahemakse tegema 45 päeva jooksul alates kuludeklaratsiooni saamisest, nagu see on ette nähtud määruse nr 883/2006 artikli 16 lõikes 4 koostoimes määruse nr 1290/2005 artikli 26 lõikega 5. Nii oleks komisjon jätkuvalt võinud kasutada võimalust peatada või

vähendada maksed vastavalt määruse nr 1290/2005 artiklile 27. Lõpuks leidis AGEA, et vajaduse korral peab komisjon järgmist kvartalit puudutavasse kuludeklaratsiooni tegema võimalikud parandused kooskõlas määruse nr 883/2006 artikli 16 lõikega 2.

26 Komisjon võttis 15. mai 2012. aasta kirjaga Itaalia ametivõimude keeldumise teadmiseks. Komisjon tõi uuesti välja põhjendused, miks viit kõnealust projekti puudutavad kulud oleksid pidanud olema deklareeritud kuludest maha arvutatud, ning palus Itaalia ametivõimudel esitada talle lisateave 30 päeva jooksul. Komisjon tõi välja, et vastuse puudumisel või ebapiisava vastuse korral võib ta vastavalt määruse nr 1290/2005 artiklile 27 vähendada deklareeritud kulusid, sealhulgas EAFRD poolt kandmisele kuuluv summa 5 006 487,10 eurot.

27 Komisjon esitas 25. mai 2012. aasta kirjas oma seisukohad Basilicata maakonna maaelu arengu programmi muutmisettepaneku uue muudetud versiooni kohta, mis tehti paralleelselt teatavaks 9. mail 2012. Selles versioonis tegi Itaalia Vabariik ettepaneku rakendada meede nr 125 hankemenetluste teel, mille puhul võib korraldusasutus kontrollida maaelu arengu programmiga ette nähtud kohaldamise tingimusi. Komisjon lükkas ka selle ettepaneku tagasi. Eelkõige märkis ta, et taotlus muuta meetme rakendamise korda viib kehtiva korraga võrreldes õigusliku ebakindluseni. Lõpuks peatas ta programmi muutmise ettepaneku heakskiitmiseks ette nähtud kuue kuu pikkuse tähtaja ning palus Itaalia ametivõimudel esitada ettepaneku uus versioon.

28 Itaalia ametivõimud esitasid 20. juuni 2012. aasta teatega oma seisukohad selle kohta, et komisjon oli oma 15. mai 2012. aasta kirjas tuvastanud kulude rahastamiskõlbmatuse.

29 Komisjon vastas 11. septembri 2012. aasta kirjaga, leides, et Itaalia ametivõimude välja toodud asjaolud ei kinnitanud viidatud raskusi kõnealuse muudatusettepaneku kokkusobivuse osas määruse nr 1698/2005 artikli 71 lõikega 2 ja artikli 75 lõikega 1. Ta jõudis uuesti järeldusele, et 5 006 487,10 euro suurust summat ei saa EAFRD-st rahastada. Lisaks märkis komisjon, et 30 päeva jooksul vastuse puudumisel või ebapiisava vastuse korral vähendab ta kooskõlas määruse nr 1290/2005 artikli 27 lõikega 3 vastavalt vahekulusid.

30 Itaalia ametivõimud kinnitasid 19. oktoobri 2012. aasta kirjas, et neil ei ole deklareeritud kulude summa kokkusobivuse kohta esitada muid argumente ning et nad hakkasid tagasi nõudma summasid, mis maksti abisaajatele meetme nr 125 raames.

31 Komisjon märkis 26. märtsi 2013. aasta kirjas Itaalia ametivõimudele, et teabe vahetamine määruse nr 1290/2005 artikli 27 lõike 3 tähenduses on lõppenud ning et ta jääb oma järelduse juurde, et meetmes nr 125 ette nähtud viie projekti rakendamise kord ei ole kooskõlas liidu õigusega. Komisjon lisas, et ta valmistab ette 5 006 487,10 euro suuruse makse peatamise ning et küsimust võetakse ka arvesse hilisemas raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluses.

32 Itaalia ametivõimud võtsid 17. aprilli 2013. aasta kirjaga teadmiseks komisjoni kirja ja märkisid, et nad loevad vaidlusaluse makse juba peatatuks.

33 Komisjon tegi 26. aprillil 2013 rakendusotsus 2013/209/EL Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) eelarveaastal 2012 rahastatud liikmesriikide makseasutuste kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta (ELT L 118, lk 23; edaspidi „vaidlustatud otsus”), millest teatati Itaalia Vabariigile 29. aprillil 2013. Mis puudutab Basilicata maakonda, siis komisjon kvalifitseeris 5 006 487,10 euro suuruse summa „ühekordselt kasutatavaks summaks”, mida liit seega ei rahasta.

34 Komisjon algatas 16. mai 2013. aasta teatega vastavuse kontrolli menetluse kooskõlas määruse nr 885/2006 artikli 11 lõikega 1. Parandusmeetmetega tegi ta ettepaneku korrigeerida AGEA-l lasuvat 5 006 487,10 euro suurust summat.

Menetlus ja poolte nõuded

35 Itaalia Vabariik esitas käesoleva hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 9. juulil 2013.

36 Kuna määratud tähtajaks, nimelt 26. novembriks 2013 ei esitatud ühtegi repliiki, lõpetati sel kuupäeval kirjalik menetlus.

37 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (kuues koda) avada suulise menetluse ja esitas Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 64 kohaste menetlust korraldavate meetmete raames pooltele kirjalikke küsimusi, millele nad vastasid ette nähtud tähtajal.

38 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu suuliselt esitatud küsimustele kuulati ära 16. aprilli 2015. aasta kohtuistungil.

39 Itaalia Vabariik palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus osas, milles jäeti Basilicata maakonda puudutav summa 5 006 487,10 eurot välja selle maakonna maaelu arengu kava raames EAFRD-st rahastatavate kulude piiridest;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

40 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagiavaldus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.

Õiguslik käsitlus

41 Hagi põhjendamiseks esitab Itaalia Vabariik ühe väite, et rikutud on määruse nr 1290/2005 artikleid 26, 27 ja 29, määruse nr 1974/2006 artiklit 10, määruse nr 883/2006 artikli 16 lõiget 4 ja määruse nr 885/2006 artiklit 11 ning menetlusnorme, nagu põhjendamiskohustus, ja liidu õiguse üldpõhimõtteid, nagu eelkõige õiguspärasuse, õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõte.

42 Itaalia Vabariigi hinnangul tähendab vaidlustatud otsuses 5 006 487,10 euro suuruse summa kvalifitseerimine „ühekordselt kasutatavaks summaks” selle lahutamist EAFRD kulude ülemmäärast Basilicata maakonna maaelu arengu programmi puhul ning järelikult selle kasutamise võimatust nimetatud ülemmäära puhul. Vastav liigitamine on võrdne selle summa kulukohustustest vabastamisega määruse nr 1290/2005 artikli 29 tähenduses. Niisugune kulukohustustest vabastamine rikub kõiki eespool punktis 41 viidatud sätteid ja õigusnorme iseäranis seetõttu, et kuludeklaratsioon Basilicata maakonna maaelu arengu programmi puhul 2011. aasta viimase kvartali eest esitati nõutud tähtaegadel ja kooskõlas määruse nr 1290/2005 artikli 26 lõikega 3.

43 Komisjon vaidleb Itaalia Vabariigi argumentidele vastu ja leiab, et hagi põhineb valel eeldusel, kuna vaidlustatud otsusega ei määratud, et vaidlusalune summa tuleb automaatselt kohustustest vabastada. Lisaks, kuna Itaalia Vabariik oli tihedalt seotud selle otsuse väljatöötamise menetlusega ning arvestades otsuse põhjendusi 1 ja 7, tuleb vaidlustatud otsus lugeda piisavalt põhjendatuks.

44 Kõigepealt tuleb märkida, et nagu Itaalia Vabariik kohtuistungil kinnitas, puudutab käesolev hagiavaldus asjaolu, et 5 006 487,10 euro suurune summa vabastati vastuolus määruse nr 1290/2005 artikli 29 lõikega 5 ning ilma kohase selgituseta vaidlustatud otsuses sisuliselt automaatselt kohustustest.

45 Esiteks tuleb märkida, et oma kirjalikes dokumentides väitis Itaalia Vabariik ilma vähimagi põhjenduseta, et rikutud on määruse nr 1290/2005 artikleid 26 ja 27, määruse nr 1974/2006 artiklit 10, määruse nr 883/2006 artikli 16 lõiget 4 ja määruse nr 885/2006 artiklit 11, samuti üldiselt menetlusnorme ning liidu õiguse üldpõhimõtteid, nagu eelkõige õiguspärasuse, õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõte.

46 Tuleb meelde tuletada, et vastavalt 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 44 lõike 1 punktile c peab hagiavalduses olema esitatud ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Peale selle peab selline ülevaade, sõltumata kõigist terminoloogiaküsimustest, väljakujunenud kohtupraktika kohaselt olema piisavalt selge ja täpne, et see võimaldaks kostjal end kaitsta ja Üldkohtul vajaduse korral hagi lahendada ilma täiendavat teavet küsimata. Õiguskindluse ja korrakohase õigusemõistmise tagamiseks peavad selleks, et hagi oleks vastuvõetav, selle aluseks olevad peamised faktilised ja õiguslikud asjaolud kas või kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt tulenema hagiavalduse tekstist (vt kohtuotsus, 27.9.2006, Roquette Frères *vs.* komisjon, T-322/01, EKL, EU:T:2006:267, punkt 208 ja seal viidatud kohtupraktika). Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb vastuvõetamatuna käsitada iga väidet, mida ei ole piisavalt kirjeldatud hagimenetluse algatusdokumendis. Analoogseid nõudeid tuleb järgida, kui väite põhjenduseks esitatakse etteheide. Mis puudutab asja läbivaatamist takistavat avalikust huvist tulenevat asjaolu, siis võib Üldkohus vajaduse korral selle asjaolu esinemisel omal algatusel hagi vastuvõetamatust kaaluda (vt kohtuotsus, 14.12.2005, Honeywell *vs.* komisjon, T-209/01, EKL, EU:T:2005:455, punktid 54 ja 55 ning seal viidatud kohtupraktika).

47 Lähtudes eespool punktis 46 meelde tuletatud väljakujunenud kohtupraktikast, tuvastas Üldkohus omal algatusel, et eespool punktis 45 toodud etteheited ei ole esitatud ülevaatlikult kooskõlas 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 44 lõike 1 punktiga c. Seega tuleb etteheited vastuvõetamatutena tagasi lükata.

48 Teiseks leiab Itaalia Vabariik hagiavalduse punktides 40 ja 41, et vaidlustatud otsuses toodud vaidlusalune summa ei ole õige. Tema arvates peaks lähtuvalt asjaolust, et „maksed tehti suuremas ulatuses, kui see on rangelt vajalik kulukohustustest vabastamiseks”, nimetatud summa olema 4 475 963,58 eurot. Ta esitab tabeli, milles on toodud finantskohustuste kogusumma piirkonnas ajavahemikus 2007–2009 ning erinevus 31. detsembril 2011 tehtud maksete vahel olenevalt sellest, kas viis projekti arvati meetme nr 125 või jäeti need välja.

49 Tuleb tõdeda, et hagiavalduse punktis 41 esitatud tabel ei sisalda ühtegi viidet tabelis toodud andmete päritolu kohta ega ühtki asjakohast selgitust tabeli koostamiseks kasutatud meetodi kohta ning et võimatu on kontrollida selles kajastatud teavet. Seetõttu ei ole tabelil piisavat tõendusjõudu ning seega ei saa Üldkohus analüüsida vaidlusaluse summa arvutamist. Siinkohal tuleb meelde tuletada, et dokumendi tõendusjõu hindamiseks tuleb teha kindlaks selles esitatud informatsiooni usutavus ja muu hulgas arvesse võtta dokumendi päritolu, selle koostamise asjaolusid, selle adressaati ning seda, kas dokumendi sisu arvestades näib see mõistlik ja usaldusväärne (vt kohtuotsus, 27.9.2006, Dresdner Bank jt *vs.* komisjon, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP ja T-61/02 OP, EKL, EU:T:2006:271, punkt 121 ja seal viidatud kohtupraktika).

50 Seega ei ole etteheide vaidlusaluse summa arvutamise kohta põhjendatud ja tuleb tagasi lükata.

51 Sama kehtib hagiavalduse punktis 37 esitatud tabeli kohta, milles on toodud meetme nr 125 alusel abi saajatelt Itaalia ametivõimude poolt tagasi nõutud summad, mis moodustasid EAFRD osa. Tabelis puuduvad viited andmete päritolu kohta ning see ei sisalda ka ühtki asjakohast selgitust tabeli koostamiseks kasutatud meetodi kohta. Seega tuleb ka see tabel tõendusjõu puudumise tõttu tagasi lükata.

52 Täiendavalt tuleb meelde tuletada, et kuigi väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab komisjon tõendama liidu õigusnormide rikkumist, tuleb liikmesriigil selle rikkumise tuvastamisel vajaduse korral omakorda tõendada, et komisjon tegi vea selle rikkumise rahaliste tagajärgede kindlaksmääramisel

(kohtuotsused, 7.10.2004, Hispaania *vs.* komisjon, C-153/01, EKL, EU:C:2004:589, punkt 67, ning 7.7.2005, Kreeka *vs.* komisjon, C-5/03, EKL, EU:C:2005:426, punkt 38). Oletusel, et käesolevas asjas on rikkumine tuvastatud, tuleb tõdeda, et Itaalia Vabariik ei ole esitanud ühtki argumenti, mis kinnitaks, et komisjon tegi vea rikkumise rahaliste tagajärgede kindlaksmääramisel.

53 Mis ülejäänud osas puudutab etteheiteid, et sisuliselt on rikutud määruse nr 1290/2005 artikli 29 lõiget 5 ja põhjendamiskohustust, siis tuleb märkida järgmist.

54 Esiteks kinnitab Itaalia Vabariik, et vaidlustatud otsuses puuduvad põhjendused seoses vaidlusaluse summa liigitamisega EAFRD raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuses 2012. aasta osas, sest vaidlustatud otsuses ei mainita selle vastuvõtmist ettevalmistavaid akte.

55 Teiseks leiab Itaalia Vabariik, et kuna vaidlusalust summat vähendati või selle makse peatati määruse nr 1290/2005 artikli 27 lõike 3 alusel, tuleb arvutusest tingimata välja jätta sama määruse artikli 29 lõike 5 alusel kulukohustustest vabastatud summad. Samuti puudutab raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine vaid järeldusi raamatupidamisarvestuse kohta, mille iga makseasutus on esitanud. Itaalia Vabariigi hinnangul on vaidlusaluse summa lisamine vaidlustatud otsusesse EAFRD raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta 2012. eelarveaasta osas vastuolus määruse nr 885/2006 artiklis 11 ette nähtud vastavuse kontrolli menetluse järgneva alustamisega.

Etteheide, et vaidlustatud otsuse põhjendused on ebapiisavad

56 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad ELTL artikliga 296 nõutavatest põhjendustest selgelt ja üheselt mõistetavalt nähtuma akti vastu võtnud institutsiooni kaalutlused, nii et huvitatud isikule oleks teada akti põhjendused, et viimane saaks kaitsta oma õigusi ja kohus saaks teostada kontrolli. Siiski ei ole nõutud, et kaalutlustes täpsustaks kõiki erinevaid asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid. Otsuse põhjenduste vastavust nimetatud nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka konteksti ja asjaomase valdkonna õiguslikku regulatsiooni silmas pidades (vt selle kohta kohtuotsus, 18.1.2000, Mehibas Dordtselaan *vs.* komisjon, T-290/97, EKL, EU:T:2000:8, punkt 92 ja seal viidatud kohtupraktika).

57 Väljakujunenud kohtupraktikast selgub, et raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist puudutavate otsuste väljatöötamise spetsiifilises kontekstis tuleb otsus lugeda piisavalt põhjendatuks, kui adressaadiks olev riik on selle otsuse väljatöötamise menetlusse olnud tihedalt kaasatud ja ta on teadlik kaalutlustest, mille alusel komisjon pidas vajalikuks vaidlusalused summad EAFRD rahastamisest välja jätta (vt analoogia alusel EAGGF-i kontekstis kohtuotsused, 6.3.2001, Madalmaad *vs.* komisjon, C-278/98, EKL, EU:C:2001:124, punkt 119; 20.9.2001, Belgia *vs.* komisjon, C-263/98, EKL, EU:C:2001:455, punkt 98, ning 9.9.2004, Kreeka *vs.* komisjon, C-332/01, EKL, EU:C:2004:496, punkt 67).

58 Esiteks, käesolevas asjas ilmneb asjaolude käigust ja toimikus asuvatest dokumentidest, et komisjon esitas selgelt ja piisavas ulatuses põhjused, miks ta leidis, et vaidlusalune summa ei ole EAFRD-st toetuse saamiseks abikõlblik, olles sel seisukohal kogu haldusmenetluse jooksul, mille tulemusel tehti vaidlustatud otsus. Komisjon juhtis Itaalia Vabariigi tähelepanu korduvalt sellele, et õigusvastane on vaidlusalune summa lisada kuludele, mis olid EAFRD-le deklareeritud 2011. aasta viimase kvartali osas. Lisaks nõudis komisjon korduvalt, et Itaalia arvutaks maha need kulud, mis olid tehtud meetme nr 125 viie projekti puhul, ning teatas viimasele, et ta vastavalt vähendab vahekulusid, kuna nimetatud meede ei ole kooskõlas määruse nr 1698/2005 artikli 71 lõikega 2 ja artikli 75 lõikega 1.

59 Nii tõdes komisjon 21. märtsi 2012. aasta kirjas (vt eespool punkt 23), et meetme nr 125 muutmine ei ole kooskõlas määruse nr 1698/2005 artikli 71 lõike 2 ning artikli 75 lõike 1 punkti a nõuetega. Komisjon täpsustas kirjas, et üksnes need kulud, mis otsustati asjaomast programmi haldava asutuse poolt või viimase vastutusel vastavalt pädeva organi kindlaksmääratud valikukriteeriumide alusel, olid

EAFRD-st toetuse saamiseks abikõlblikud. Käesoleval juhul ei olnud see aga nii. Seejärel palus komisjon 28. märtsi 2012. aasta kirjas (vt eespool punkt 24) AGEA-l meedet nr 125 puudutavad kulud maha arvata kuludeklaratsioonist Basilicata maakonna puhul 2011. aasta viimase kvartali eest, kuna neid kulusid ei saanud jätta EAFRD kanda. Esiteks saatis ta AGEA-le edasi eelneva 21. märtsi 2012. aasta kirja ja kordas kulude maha arvamise põhjendusi ning samu kohaldamisele kuuluvaid õigusnorme ning teiseks tuletas meelde määruse nr 1974/2006 artikli 10 lõike 1 dispositsiooni, et nõuda vastavat mahaarvamist. Komisjon esitas 15. mai 2012. aasta kirjas (vt eespool punkt 26) uuesti eelnevate kirjade põhjendused ning märkis, et ilma asjakohase lisateabeta viib komisjon läbi raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise, välja arvatud meetmega nr 125 seotud kulud, nimelt 5 006 487,10 euro suuruses summas. Samuti lükkas komisjon 11. septembri 2012. aasta kirjaga (vt eespool punkt 29) tagasi Itaalia ametivõimude esitatud andmed ja jõudis uuesti järeldusele, et vaidlusalune summa on abikõlbmatu samadel põhjustel ja samade õigusnormide alusel.

60 See menetlus päädis 26. märtsi 2013. aasta kirjaga (vt eespool punkt 31). Komisjon esitas selles uuesti põhjused, miks ta leidis, et vaidlusalune summa ei ole EAFRD-st toetuse saamiseks abikõlblik. Ta märkis, et Itaalia ametivõimud ei vastanud tema küsimustele, mis puudutasid meetmega nr 125 kaasnenud kulude õiguspärasust ning mis olid välja toodud 11. septembri 2012. aasta kirjas. Seega jäi ta oma seisukoha juurde ning märkis, et ta peatab 5 006 487,10 euro suuruse makse ning et küsimust võetakse arvesse raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluses.

61 Tuleb tõdeda, et niisugune asjaolude käik, mida Itaalia Vabariik ei eita, tõendab, et komisjon väljendas ennast selgelt ja üheti mõistetavalt vaidlusaluse summa käsitlemise osas.

62 Teiseks selgub toimikus asuvatest tõenditest, et Itaalia ametivõimud mõistsid, millistel põhjustel arvati vaidlusalune summa välja kulukõlblike kulutuste hulgast 2011. aasta viimase kvartali osas. Iseäranis tuleb toonitada, et 2012. aasta lõpus – aimates ette vaidlusaluse makse peatamist kuludest, mis on EAFRD-st toetuse saamiseks abikõlblikud – nõudsid Itaalia ametivõimud tagasi abisaajatelt kogu summa, nagu kinnitab Itaalia 19. oktoobri 2012. aasta kiri. Peale selle muutsid Itaalia ametivõimud kahel korral oma ettepanekut muuta meetme nr 125 rakendamise korda, selleks et vastata komisjoni viidatud raskustele, nagu kinnitavad Itaalia vastused Üldkohtu esitatud kirjalikele küsimustele.

63 Samuti tuleb märkida, et Itaalia ametivõimud esitasid korduvalt oma seisukoha vaidlusaluse summa kvalifitseerimise ja komisjoni sellekohase arvamuse kohta oma 3. aprilli, 20. juuni ja 19. oktoobri 2012. aasta ning 17. aprilli 2013. aasta kirjades haldusmenetluses.

64 Lisaks tuleb tõdeda, et kuna Itaalia Vabariik sõnaselgelt algatas oma 15. novembri 2011. aasta teatega (vt eespool punkt 18) käesolevas asjas määruse nr 1974/2006 artikli 6 alusel välja pakutud muudatuse kontrollimise menetluse, siis ei saa ta väita, et ta jättis tähelepanuta selle muudatuse heakskiitmata jätmise tagajärjed, nagu need on toodud sama määruse artiklis 10.

65 Kolmandaks ei ole tulemuslik argument, et vaidlustatud otsuses puuduvad põhjendused. Otsuse põhjendustest ilmneb, et komisjon tugines muu hulgas määruse nr 1290/2005 artiklitele 27, 30 ja 33. Eelkõige täpsustas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 7, et „[v]ältimaks [vastavalt artikli 27 lõikele 3 vähendatud või peatatud vahemakse] summade enneaegset või ajutist hüvitamist, ei tohi[…] neid käesoleva otsusega kinnitada ja neid pea[b] täiendavalt uurima […] vastavuse kontrolli kohaselt”. Nii kiitis ta vaidlustatud otsuse artiklis 1 heaks liikmesriikide makseasutuste 2012. eelarveaasta raamatupidamisarvestused, mis käsitlevad EAFRD rahastatud kulusid, täpsustades I lisas summad, mis nõutakse igalt liikmesriigilt tagasi või mis makstakse igale liikmesriigile maaelu arengu iga programmi raames. I lisas lahutati Basilicata maakonna puhul vaidlusalune summa deklareeritud kuludest. Selle tulemusel vähendati 2012. eelarveaasta osas kontrollitud ja heaks kiidetud summat proportsionaalselt.

66 Vastupidi Itaalia Vabariigi väidetule ei ole oluline, et vaidlustatud otsuses ei viidata otsuse tegemisel ettevalmistavatele aktidele. Nimelt oli Itaalia Vabariik selle otsuse väljatöötamise menetlusse tihedalt kaasatud eespool punktis 57 viidatud kohtupraktika tähenduses ning ta oli teadlik kaalutlustest, mille

alusel komisjon pidas vajalikuks vaidlusaluse summa EAFRD rahastamisest välja jätta. Lisaks ei too Itaalia Vabariik välja ühtki ebaselgust, mille tõttu ei olnud tal võimalik vaidlustatud otsusest aru saada. Kuna Itaalia väidab, et ta ei mõistnud, miks vaidlusalune summa lisati „tulpa, mida ei ole [vaidlustatud otsuses] kunagi varem kasutatud ja mis kannab pealkirja „ühekordselt kasutatav summa"", siis tuleb märkida, et see nomenklatuur pärineb otse määruse nr 1290/2005 artiklist 33. Kõnealuses artiklis „EAFRD tegevuste erisätted" on lõike 3 punktis c ette nähtud, et liidu rahastamisest kõrvaldatud summad ja tagasinõutud summad ning nende juurde kuuluvad intressid jaotatakse ümber asjaomasele programmile. Siiski saab liikmesriik neid vahendeid „kasutada" vaid sama maaelu arengu programmi raames ette nähtud tegevuste jaoks ja tingimusel, et need vahendid jaotatakse ümber tegevustele, mille suhtes viidi läbi finantskohandusi. Nagu on tuvastatud eespool punktis 65, oli vaidlustatud otsuses artikkel 33 õigusliku alusena sõnaselgelt ära toodud. Peale selle ei nõudnud Itaalia Vabariik mitte tagasi üksnes vaidlusaluse summa, ennetades vaidlustatud otsuse tegemist, vaid väitis ka käesolevas hagiavalduses, et ta ei suuda seda summat antud programmis enam kasutada. Need asjaolud kinnitavad, et Itaalia mõistis siiski vaidlustatud otsuse põhjendusi ning tal oli võimalik Üldkohtus oma õigusi kaitsta.

67 Järelikult tuleb käesolev etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Etteheide, et rikutud on määruse nr 1290/2005 artikli 29 lõiget 5

68 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et komisjon ei tohi ühise põllumajanduspoliitika haldamisse kaasata vahendeid, mis ei ole põllumajandusturu ühist korraldamist käsitlevate eeskirjadega kooskõlas, ja et see on üldkohaldatav nõue (vt kohtuotsus, 9.6.2005, Hispaania *vs.* komisjon, C-287/02, EKL, EU:C:2005:368, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika). Seega, kui komisjon tõdeb, et makseasutuse raamatupidamisarvestus sisaldab põllumajandusturu ühist korraldamist käsitlevate liidu eeskirjadega vastuolus tehtud kulutusi, on tal õigus teha sellest vastavad järeldused ja seega teha makseasutuse aastaaruannetesse finantskorrektsioone alates sellest hetkest, kui ta on määruse nr 1290/2005 artikli 30 alusel raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuse teinud (vt seoses määruse nr 1258/1999 artikli 7 lõike 3 alusel raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, eespool viidatud, EU:C:2005:368, punkt 35).

69 Väljakujunenud kohtupraktikast selgub, et kui komisjon keeldub vahendite arvel rahastamast teatud kulusid põhjusel, et liikmesriik on rikkunud liidu õigusnorme, lasub komisjonil kohustus tõendada nende rikkumiste olemasolu (vt selle kohta kohtuotsus, 28.10.1999, Itaalia *vs.* komisjon, C-253/97, EKL, EU:C:1999:527, punkt 6 ja seal viidatud kohtupraktika).

70 Komisjon peab tõendama põllumajandusturgude ühise korralduse eeskirjade rikkumise olemasolu, kuid ta ei pea ammendavalt tõendama siseriiklike ametiasutuste läbi viidud kontrollide puudulikkust või nende poolt esitatud arvandmete ebaõigsust, vaid esitama tõendeid oma tõsise ja põhjendatud kahtluse kohta nende kontrollide või arvandmete suhtes. Komisjoni tõendamiskoormise selline leevendamine on põhjendatud asjaoluga, et liikmesriigil on EAFRD raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks vajalike andmete kogumise ja kontrollimise jaoks kõige parem võimalus ning järelikult peab just liikmesriik esitama kõige üksikasjalikumad ja täielikumad tõendid nende kontrollide või arvandmete tõepärasuse ning vajaduse korral komisjoni kinnituste ebatäpsuse kohta (vt EAGGF-i kontekstis kohtuotsused, Hispaania *vs.* komisjon, punkt 68 eespool, EU:C:2005:368, punkt 53, ning 6.11.2014, Madalmaad *vs.* komisjon, C-610/13 P, EU:C:2014:2349, punkt 60).

71 Seejärel peab liikmesriik tõendama, et tingimused on täidetud rahastamiseks, millest komisjon keeldus. Asjaomane liikmesriik ei saa komisjoni järeldusi ümber lükata, esitamata oma väidete kinnituseks tõendeid usaldusväärse ja toimiva kontrollisüsteemi olemasolu kohta. Kui liikmesriik ei suuda tõendada, et komisjoni järeldused on ebatäpsed, võivad need järeldused olla aluseks tõsiste kahtluste

tekkeks asjakohaste ja tõhusate järelevalvemeetmete ja kontrollimenetluse korra olemasolu kohta (vt kohtuotsus, 17.5.2013, Bulgaaria *vs.* komisjon, T-335/11, EU:T:2013:262, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).

72 Käesolevat etteheidet tuleb nende põhimõtete alusel analüüsida.

73 Kõnealuses etteheites leiab hageja, et vaidlustatud otsuses vabastas komisjon vaidlusaluse summa kulukohustustest nii, nagu on ette nähtud määruse nr 1290/2005 artiklis 29. Itaalia Vabariik on seisukohal, et sama määruse artikli 27 lõike 3 kohaselt peatatud makset ei saa kulukohustustest vabastada määruse artikli 29 lõike 5 punkti a alusel.

74 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et määruse nr 1290/2005 artikkel 29 ei ole vaidlustatud otsuse üks õiguslikest alustest. Nimetatud sättele ei viidata vaidlustatud otsuse põhjendustes ega resolutsioonis, nagu selgub põhjenduste ebapiisavust puudutava etteheite analüüsimisel. Vaidlustatud otsuse pealkirjast ilmneb, et otsus puudutab makseasutuste raamatupidamisarvestuse kontrollimist ja heakskiitmist 2012. eelarveaastal. Edasi nähtub vaidlustatud otsuse põhjenduse 7, artikli 1 ja I lisa koostoimest, et vaidlusalune summa arvati maha Basilicata maakonna maaelu arengu programmi puhul selle eelarveaasta osas heakskiidetud summast ning et Itaalia Vabariiki kohustati nimetatud programmi raames seda summat mitte uuesti kasutama kuni hetkeni, mil komisjon hilisemas vastavuse kontrolli menetluses võtab seisukoha. Lõpuks, nagu ilmneb eespool punktist 68, kuulub komisjoni pädevusse raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsusega niisuguste korrektsioonide tegemine.

75 Kohtuistungil ja oma vastustes Üldkohtu esitatud kirjalikele küsimustele tunnistas Itaalia Vabariik, et käesoleval juhul ei kohaldatud määruse nr 1290/2005 artiklit 29. Siiski leiab ta, et vaidlusaluse summa lugemine „ühekordselt kasutatavaks summaks" on „rangelt samastatav kulukohustustest vabastamisega" EAFRD raames.

76 Selle argumendiga ei saa nõustuda.

77 Määruse nr 1290/2005 põhjendusest 22 tuleneb, et automaatne kohustustest vabastamise eeskiri töötati välja selleks, et kiirendada programmide rakendamist ja usaldusväärset finantshaldust. Nii vabastab komisjon sama määruse artikliga 29 automaatselt maaelu arengu programmi tarbeks mõeldud eelarvekohustuse osa, mida ei ole kasutatud ettemakseks või vahemakseks või mille kohta ei ole komisjonile hiljemalt teise eelarve aastale järgneva aasta 31. detsembriks esitatud ühtegi tingimustele vastavat kuludeklaratsiooni.

78 Käesoleval juhul ei tulene vaidlustatud otsusest kohustust vaidlusaluse summa rahastamisest lõplikult loobuda. Otsusest selgub nimelt, et komisjon ei ole selle summa kvalifitseerimise suhtes võtnud veel lõplikku seisukohta. Komisjon täpsustab vaidlustatud otsuse põhjenduses 5, et aastaaruannete ja nende lisadokumentide puhul, mis võivaldavad tal teha otsuse esitatud aastaaruannete täielikkuse, täpsuse ja õigsuse kohta, on I lisas sätestatud summad, mida liikmesriigid on kontrollinud ja mille nad on heaks kiitnud, ning summad, mis nõutakse liikmesriigilt tagasi või mis makstakse liikmesriigile. Seevastu vaidlustatud otsuse põhjenduses 7 tõdes komisjon, et vältimaks peatatud või vähendatud vahemaksete enneaegset või ajutist hüvitamist, ei tohiks neid selle otsusega kinnitada ja neid peaks täiendavalt uurima määruse nr 1290/2005 artiklis 31 sätestatud vastavuse kontrolli kohaselt. Nagu ilmneb komisjoni 16. mai 2013. aasta teatest (vt eespool punkt 34), algatas komisjon vastavuse kontrolli menetluse. Kõnealuse dokumendi lisa 4 „Parandusmeetmed" puudutas muu hulgas vaidlusaluse summa käsitlemist. Poolte vahel puudub ka vaidlus, et kõnealune menetlus oli kohtuistungi ajal veel pooleli. Järelikult ei ole vaidlustatud otsus ei *de jure* ega *de facto* võrdsustatav vaidlusaluse summa kulukohustustest vabastamisega. Nii puudub Itaalia Vabariigil alus tugineda määruse nr 1290/2005 artikli 29 lõikes 5 ette nähtud automaatse kohustustest vabastamise erandile. Asjaolu, et Itaalial ei olnud vaidlustatud otsuse tõttu võimalik vaidlusalust summat kasutada maaelu arengu programmis Basilicata maakonna puhul, ei mõjuta selle otsuse õiguslikku kvalifitseerimist.

79 Hageja muud argumendid, mis suures osas põhinevad valel eeldusel, et vaidlusalune summa vabastati tegelikult kohustustest, ei lükka seda järeldust ümber.

80 Esiteks leiab Itaalia Vabariik ekslikult, et „ette nähtud tähtajal kvartaalse kuludeklaratsiooni formaalne esitamine […] ei saa kaasa tuua vastavate summade kulukohustustest vabastamist, vaid võib vajaduse korral kaasa tuua vaid tagasinõutava makse peatamise või vähendamise[; s]iiski ei saa vajaduse korral vähendatud või peatatud summat kulukohustustest vabastada […] [ja] seda võib uuesti kasutada selles [maaelu arengu programmis]”.

81 Nagu on eespool tuvastatud, käesolevas asjas kohustustest vabastamist ei rakendatud.

82 Siiski tuleb märkida, et tulenevalt Itaalia Vabariigi argumendi loogikast on komisjon kohustatud maaelu arengu programmidega seotud kulude vale vahedeklaratsiooni heaks kiitma pelgalt selleks, et järgida deklaratsiooni esitamisega seotud formaalsusi, nagu need on määruse nr 1290/2005 artikli 26 lõikes 3 ette nähtud. Komisjon on seega kohustatud kulusid kontrollima ja need heaks kiitma ning seejärel määruse nr 883/2006 artiklis 16 ette nähtud menetluse käigus võtma enda kanda deklaratsiooni parandamise halduskoormuse. Vastav loogika läheb vastuollu määruse nr 1290/2005 artiklis 30 ette nähtud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise tervikliku menetlusega, mis sätte sõnastust arvestades hõlmab siseriiklike ametivõimude esitatud aastaaruannete täielikkust, täpsust ja tõepärasust.

83 Raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsusega täpsustatakse igalt liikmesriigilt tagasinõutavad summad, mis määratakse kindlaks, lahutades vastavaks eelarveaastaks tehtud ettemaksed samaks aastaks kinnitatud kulutustest. Kui komisjon tuvastab mis tahes programmiga seotud kulude aastadeklaratsioonis puudused, ei saa komisjon raamatupidamisarvestuse kontrollimisel ja heakskiitmisel lugeda need kulud EAFRD-st hüvitatavaks ning peab seega keelduma nende rahastamisest kuni võimaliku abikõlbmatuse otsuse tegemiseni (vt analoogia alusel kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punkt 68 eespool, EU:C:2005:368, punkt 32, ning selles kohtuasjas kohtujurist Jacobsi ettepanek, EKL, EU:C:2005:35, punktid 47 ja 48).

84 Käesoleval juhul lisas Itaalia Vabariik sõnaselgelt oma kuludeklaratsiooni 2011. aasta viimase kvartali osas kulud, mis ei olnud määruse nr 1974/2006 artikli 10 lõike 1 alusel EAFRD-st rahastamise eesmärgil vastuvõetavad. Itaalia Vabariik ei saa väita, et vahekulude deklaratsiooni esitamine kooskõlas kohaldatavate formaalsete nõuetega tooks kaasa EAFRD osalemise kuludes, mida kunagi sellest fondist ei rahastata. Kui see oleks nii, puuduks nimetatud sättel igasugune kasulik mõju.

85 Sama kehtib Itaalia Vabariigi argumendi kohta, mille kohaselt „puudutab raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine järeldusi raamatupidamisarvestuse kohta, mille iga makseasutus on esitanud […] ja […] [käesolevas asjas] esitatud kinnitavates dokumentides ei ole ühtki spetsiifilist märkust probleemi kohta, mis on seotud [Basilicata maakonda] puudutavate vaidlusaluste maksetega”. Kõnealune argument tuleb tagasi lükata eespool toodud kaalutlustel. Igal juhul ei saa keeldumine nende kulude rahastamisest, mis on tehtud vastuolus liidu õigusnormidega, sõltuda siseriiklikul tasandil võetavast seisukohast, kuna kulude kinnitamine raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks lasub komisjoni talitustel, mitte aga siseriiklikel ametivõimudel või äriühingul, kelle ülesanne on ette valmistada kinnitavad dokumendid.

86 Mis puudutab väidet, et Itaalia Vabariigil oli võimatu käesolevas asjas muuta kvartaalset deklaratsiooni, kuna järgitud oli määruse nr 1290/2005 artikli 26 lõigetes 3 ja 4 ette nähtud formaalsusi ja tähtaeg oli möödunud, siis ei ole see usutav, sest komisjon palus vaidlusaluse summa maha arvata oma deklaratsioonist tal haldusmenetluse jooksul kolmel korral, nimelt tema 28. märtsi, 15. mai ja 25. mai 2012. aasta teadetes.

87 Teiseks on küll tõsi, et asjakohased õigusnormid „ei keela [liikmesriigil] teha kulutusi, oodates [komisjoni pädevusse kuuluva maaelu arengu programmi] muudatuste heakskiitmist", nagu seda märgib Itaalia Vabariik. Siiski ei tulene sellest erinevalt viimase väidetust, et 2011. aasta viimast kvartalit puudutav kuludeklaratsioon oli kehtiv. Nagu selgub määruse nr 1974/2006 artikli 10 lõikest 1, võivad liikmesriigid sel perioodil teha kulutusi, kuid nad vastutavad kulutuste eest, mis tehakse ajavahemikul alates kuupäevast, mil komisjon saab muutmise taotluse, kuni komisjoni otsuse kuupäevani selle muudatuse vastavuse kohta.

88 Itaalia Vabariigi argumenti ei saa põhjendada ka määruse nr 883/2006 artikli 16 lõikega 4. Erinevalt viimase märgitust puudub komisjonil kohustus teha vahemaksed 45 päeva jooksul alates kuludeklaratsiooni pelgast esitamisest, kui ta tuvastab puudused. Lisaks palus komisjon käesolevas asjas Itaalia ametivõimudelt täiendavat teavet (vt eespool punktid 21 ja 23). Selle sätte teisest lõigust ilmneb, et kui pärast teabe vahetamist lahendust ei leita, võib komisjon maksed vastavalt määruse nr 1290/2005 artikli 27 lõikele 3 peatada või neid vähendada.

89 Kolmandaks on väide põhjendamata osas, milles Itaalia Vabariik kinnitab, et käesoleval juhul leidis aset „raamatupidamisarvestuse eraldamine", kuna vaidlusalust summat peeti komisjoni 16. mai 2013. aasta teates kord üheks „probleemidest, mis esinevad 2012. aasta raamatupidamisarvestuse kontrollimisel ja heakskiitmisel", ning seejärel peatatud makseks. Määruse nr 1290/2005 artikli 27 lõikes 4 on ette nähtud, et lõike 3 alusele maksete peatamise või vähendamise otsus ei piira sama määruse artiklites 30 ja 31 nimetatud otsuseid. Nimetatud määruse artikli 30 lõikest 2 tuleneb, et artikli 30 alusel vastu võetav otsus tehakse ilma, et see piiraks vastavalt artiklile 31 tehtud varasemaid otsuseid, mis puudutavad liidu rahastamisest välja jäetavaid kulusid, kui need ei ole tehtud kooskõlas liidu õigusnormidega. Sellest tuleneb, et artikli 30 alusel raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuse vastuvõtmisel võib komisjon teha esitatud raamatupidamisarvestuse kvaliteedis avastatud puudustest järeldused ja seda sõltumata vastavusotsusest. Käesolevas asjas on vaidlustatud otsuse põhjenduses 10 tuvastatud, et vastavalt määruse nr 1290/2005 artikli 30 lõikele 2 „ei piira [kõnealune] otsus selliste komisjoni poolt hiljem vastu võetavate otsuste kohaldamist, millega Euroopa Liit ei rahasta kulusid, mis ei ole tehtud kooskõlas Euroopa Liidu eeskirjadega".

90 Järelikult ei ole Itaalia Vabariik tõendanud, et vaidlustatud otsuses käsitleti vaidlusalust summat valesti. Itaalia Vabariik keeldus maha arvamast nimetatud summat, mis oli ekslikult lisatud tema kulude vahedeklaratsiooni, ning eeldas raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuse vastuvõtmist 2012. eelarveaasta suhtes, kuigi komisjon palus tal korduvalt seda teha. Viimasel oli võimatu nimetatud summat heaks kiita. Kui komisjon oleks seda aga teinud, oleks see summa ekslikult kuulunud kõnealuse arengu programmi heakskiidetud kulude ülemmäära hulka. Komisjon jättis summa seega välja EAFRD osalusest kuni selle kontrollimiseni vastavuses kontrolli menetluses. Lisaks ilmneb põhjenduste ebapiisavust puudutava etteheide analüüsist selgelt, et niisugune tegevus oli oodatav ning komisjon viis selle täide haldusmenetluses, mis eelnes vaidlustatud otsuse tegemisele.

91 Neljandaks tuleb tõdeda, et oma argumendiga, mille kohaselt on „selle kontrollimine, millega tegeles makseasutus AGEA, arvestades võimaliku finantskorrektsiooniga, mille käigus summa kindlaksmääramine peaks kajastuma mõjus […] [EAFRD-le] (olematu mõju ja ka olematu oht, sest hüvitamist ei toimunud ning abisaajatelt nõuti saadu täies ulatuses tagasi), ning [vaidlusaluse] summa lisamine raamatupidamisarvestuse kontrollimisele ja heakskiitmisele, kvalifitseerides selle „ühekordselt kasutatavaks summaks"", teineteisega vastuolus, kordab Itaalia Vabariik sisuliselt argumenti, mis on eespool punktis 89 juba tagasi lükatud. Igal juhul ei ole see argument põhjendatud, kuna vaidlustatud otsuses summa kvalifitseerimine ühekordselt kasutatavaks (ja seetõttu selle välja jätmine EAFRD osalusest) ei mõjuta kuidagi vastavuse kontrolli menetluse tulemust (vt eespool punkt 78).

92 Eespool toodust tervikuna ilmneb, et komisjon ei rikkunud määruse nr 1290/2005 artikli 29 lõiget 5, kui ta vaidlustatud otsuses luges vaidlusaluse summa ühekordselt kasutatavaks.

93 Sellest tuleneb, et käesolev etteheide tuleb tagasi lükata ning seega hagiavaldus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

94 Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

95 Kuna kohtuotsus on tehtud Itaalia Vabariigi kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele Itaalia Vabariigi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 8. oktoobril 2015 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Õiguslik raamistik 2

Vaidluse taust 7

Menetlus ja poolte nõuded 9

Õiguslik käsitlus 9

Etteheide, et vaidlustatud otsuse põhjendused on ebapiisavad 11

Etteheide, et rikutud on määruse nr 1290/2005 artikli 29 lõiget 5 13

Kohtukulud 17